

BiblioMAGAZIN

Buletinul informativ al ANBPR

Anul IV, Nr. 1(10), Martie 2012

DIN SUMAR:

EDITORIAL

1

BREAKING NEWS

2

LECȚII ÎNVĂȚATE

3

ȘTIRI DIN FILIALE & VARIA

13

EVENIMENTE CU ȘI DESPRE BIBLIOTECI

15

GRANTUL 2011 - PAS CU PAS

16

Editorial

Bibliotecile, administrația publică și comunitatea

În ultimii ani ANBPR a cultivat, în rândul membrilor săi, ideea de apartenență la o categorie profesională necesară și respectată, datorită implicării profunde în viața comunității.

De asemenea, prin demersurile sale organizaționale, ANBPR a urmărit să determine, la nivelul decidenților din administrația publică locală și centrală, o atitudine pozitivă față de nevoia de dezvoltare și modernizare a bibliotecilor publice, pentru ca serviciile oferite de acestea să corespundă cerințelor populației.

Doina Popa

Președinte ANBPR

Astfel, prin acțiunile de advocacy inițiate, ANBPR a pus bazele unor relații de colaborare și parteneriat menite să îmbunătățească condițiile de funcționare și dezvoltare a bibliotecilor publice. Pe această linie se înscriu protocoalele de colaborare cu Ministerul Culturii și Patrimoniului Național, Ministerul Comunicațiilor și Societății Informaționale, Asociațiile Administrației Publice Locale și seria acordurilor de colaborare, dintre care cel mai recent este cel cu Alianța Digitală pentru România care reunește, alături de MCSI, reprezentanți ai societății civile și ai mediului de afaceri.

Relațiile stabilite marchează o stare de normalitate de mult așteptată și au ca scop recunoașterea bibliotecilor publice drept instituții de importanță

comunitară, ce răspund intereselor de informare, cultură, educație și recreere ale utilizatorilor de toate vârstele.

Autoritățile publice și organizațiile din sfera societății civile care au dat curs invitației de colaborare din partea ANBPR s-au angajat să contribuie la crearea unui climat favorabil progresului cultural, tehnologic și social și să dezvolte, în parteneriat, programe și activități comune, cu implicarea bibliotecilor și a comunității.

Sperăm ca dinamica relațiilor de colaborare dintre ANBPR și aceste organisme să fie bine primită și valorificată de biblioteci, prin crearea unor relații funcționale și eficiente în folosul propriu.

Asociația Națională a Bibliotecarilor și Bibliotecilor Publice din România
www.anbpr.org.ro

Program de dezvoltare organizatională cu impact național

13000 de biblioteci din țara noastră sunt gestionate de bibliotecari profesioniști care asigură accesul la informație și cultură pentru toți cetățenii. Pentru a putea realiza acest scop, este necesară dezvoltarea profesională și organizatională a bibliotecarilor și a bibliotecilor publice.

Sustentabilitate prin dezvoltarea activității

Asociația Națională a Bibliotecarilor și Bibliotecilor Publice din România este o organizație profesională care contribuie la dezvoltarea și modernizarea bibliotecilor publice din România.

Dezvoltarea organizației - un proces strategic

Asociația Națională a Bibliotecarilor și Bibliotecilor Publice din România este o organizație profesională care contribuie la dezvoltarea și modernizarea bibliotecilor publice din România.

Fii cu **2%** mai implicat!
Direcționează către ANBPR

Asociația Națională a Bibliotecarilor și Bibliotecilor Publice din România

Cea mai mare organizație profesională a bibliotecarilor din bibliotecile publice

- Filiale cu acoperire națională
- Peste 3300 de membri activi
- 20 de ani de activitate în interesul profesiei de bibliotecar

Breaking news

Managementul serviciilor pentru utilizatori în bibliotecile contemporane: Prezentare

Autorul se înscrie în curentul de idei care pornește de la premisa că serviciile informaționale nu constituie o preocupare și o îndatorire exclusivă a structurilor infodocumentare, ci reprezintă cheia de boltă a funcționării societății informației. Este, de fapt, abordarea care consideră toate structurile societății drept module informaționale specifice. De aceea, la nivelul bibliotecilor, serviciile trebuie gândite atât ca expresii ale complementarității generale cât și ca manifestări competiționale care atestă gradul de inteligență și de creativitate managerială. Serviciile concentrează desfășurări de forțe sintetizatoare care amplifică direcțiile esențiale de acțiune ale entităților organizatoare și răspund nevoilor generate de statutul polyvalent al informației. Ele nu pot fi analizate și evaluate separat. Autorul crede, pe bună dreptate, că serviciile sunt un reflex al nivelului calitativ al culturii organizaționale, o trecere în forme specifice a plămădei de convingeri, de reprezentări și de practici statornicite în evoluția unei structuri infodocumentare. Dacă putem

considera cultura organizațională ca pe o construcție critică profundă, atunci serviciile pentru utilizatori sunt forme de implicare pline de potențialități și de adecvări care exprimă calitatea acestei culturi, pe care o întregesc și o dezvoltă, în același timp. Oricât este de diluat încă acest concept, la nivelul organizațiilor infodocumentare, prin formele lor concrete de organizare și de funcționare, serviciile se îmbracă în sensuri pragmatice și formative, care devin definitorii pentru aceste organizații. O structură retardată nu poate asigura servicii moderne, iar un personal fără competențe profesionale și fără știința comunicării nu poate oferi cu adecvare răspunsuri specializate și personalizate. În calitate de proiecții partenoriale și integrative, construite pe principii „câștigător-câștigător”, serviciile trebuie să consume cea mai mare și cea mai valoroasă parte a energiei manageriale.

Prof. univ. Dr. Ion Stoica

DEDIU, Liviu-Iulian. Managementul serviciilor pentru utilizatori în bibliotecile contemporane. București: Editura ANBPR, 2012, 274 p. ISBN: 978-606-92717-0-4

Este o lucrare de specialitate, utilă tuturor bibliotecarilor și managerilor din bibliotecă. Adresabilitatea lucrării se extinde și dincolo de categoriile deja amintite și cuprinde, în primă instanță, cadrele didactice interesate de această temă, studenții din cadrul specialităților de profil și funcționarii administrației de stat care au în responsabilitate organizarea activității în bibliotecă și centre infodocumentare.

Structurată în șapte capitole, lucrarea d-lui dr. Liviu-Iulian Dediu începe prin a discuta contextul în care se încadrează bibliotecă și anume Serviciul public, care este o componentă a sistemului economic terțiar. Subsumat acestei teme, autorul abordează Nevoia socială, care reprezintă factorul principal de apariție și diversificare a serviciilor, precum și Planificarea strategică în bibliotecă, propunând un model strategic de planificare pentru organizațiile vizate.

Conceptul 2.0, Rezistența la schimbare, Rolurile bibliotecilor contemporane reprezintă secțiuni ale celui de-al doilea capitol, intitulat: Evoluții contemporane în managementul de bibliotecă. Nu întâmplător, capitolul se încheie cu o secțiune în care sunt discutate tendințele actuale în managementul bibliotecilor. Deosebit de utilă este discuția privind Rolurile bibliotecilor

contemporane. Ea vine să limpezească și temele profesionale actuale deschise dezbaterii publice pentru cristalizarea unor principii și norme privind organizarea și funcționarea bibliotecilor din spațiul autohton. Fiecare din următoarele roluri sunt discutate și merită a fi abordate distinct:

- Biblioteca – centru educațional și pentru învățământ;
- Biblioteca – centru social;
- Biblioteca – centru cultural;
- Biblioteca – centru de informare generală;
- Biblioteca – centru local de tehnologia informației.

Managementul resurselor tehnologice în procesul de modernizare a bibliotecilor reprezintă cel de-al treilea capitol și tratează teme privind Managementul strategic al tehnologiei și Interdependența resurselor tehnologice. Pe lângă teme de interes practic, cum este Planificarea tehnologică – subcapitol care include și discuții privitor la Structura unui plan tehnologic – autorul aduce în discuție sarcinile pe care bibliotecarii trebuie să le aibă în noul context de lucru.

Tot în acest capitol se tratează automatizarea, rețelele și condiția energetică pe care bibliotecile trebuie să le trateze distinct, dar cu viziune integratoare, din perspectiva aplicării acțiunilor de schimbare.

Utilizatorii bibliotecilor și serviciile pentru aceștia sunt abordate într-un capitol distinct, intitulat sugestiv: **Managementul utilizatorilor**. Sunt aduse în prim-plan identificarea

nevoilor de informare a utilizatorilor și cum realizează biblioteca legătura dintre utilizator și informație. Apoi se analizează caracteristicile utilizatorilor care caută informații.

Tipologia serviciilor, mediul tehnologic prin intermediul căruia serviciile sunt furnizate și, nu în ultimul rând, strategia servirii utilizatorilor întregesc acest capitol.

Utilizarea măsurătorilor de performanță în managementul bibliotecilor reprezintă unul dintre capitolele de mare extindere în economia lucrării. Dincolo de Metodele de evaluare și Instrumentele de evaluare, autorul insistă asupra Analizei grafice ca suport pentru interpretarea datelor și are o contribuție originală, propunând o modalitate de reprezentare grafică a datelor cu specific de bibliotecă: diagrama comparativă. În lucrare este prezentată atât metoda de realizare a calculelor pentru reprezentarea comparabilă a diferitelor măsurători sau indicatori, cât și metoda de construcție a graficului și de interpretare a rezultatelor. „Diagrama comparativă Dediu” reprezintă un element important în evoluția bibliologiei la nivel internațional.

Putem menționa, de asemenea, faptul că lucrarea de față are la bază teza de doctorat a autorului, realizată sub coordonarea științifică a prof.univ.dr. Ion Stoica și susținută public în cadrul Facultății de Litere a Universității din București, în decembrie 2009.

Dan Matei

Lecții învățate

Parteneriatele dintre ONG-uri și biblioteci, studiu comparativ

ONG-urile au idei, dar nu au cu cine să le implementeze, iar bibliotecile nu au suficiente idei, dar pot oferi resurse pentru punerea în practică a proiectelor, ne spune Martyna Woropinska din partea FRSI – Fundația pentru Dezvoltarea Societății Informaționale și devenim impresionați de simplitatea acestei constatări și, mai ales, de adevărul cuprins în ea. Deși este o afirmație atât de evidentă, realizăm că în România nu o folosim suficient și atunci începem să urmărim cu mai mult interes expunerea kolegi noastre poloneze. Care este experiența lor în acest sens, avem ceva în plus de învățat?

Una din direcțiile principale ale Programului de dezvoltare a bibliotecilor (echivalentul polonez al Biblionetului) este axată pe întărirea relațiilor între sectorul neguvernamental și bibliotecile publice. Fiind un pilon important, polonezii au dezvoltat o strategie națională prin intermediul căreia ONG-urile pot susține bibliotecile publice și contribui la dezvoltarea lor.

S-a pornit de la premisa că bibliotecile nu pot acționa singure, misiunea lor de a-și oferi serviciile întregii comunități nu este chiar atât de facilă în condițiile în care și nevoile cetățenilor sunt din ce în ce mai diversificate.

Cea mai simplă și la îndemâna oricărei biblioteci a fost crearea unei coaliții pe plan local. Bibliotecarii adună în jurul bibliotecii cetățeni, reprezentanți media, organizații și împreună își propun să susțină bibliotecă. Am fost foarte încântați să observăm că în aceste coaliții există și membri ai administrației locale. Biblioteca este spațiul unde au fost aduși împreună unde și-au conturat misiunea de sprijinire a bibliotecii, iar în final totul a fost „legalizat” prin semnarea unui act comun. La Filiala din Wytaszyce a Bibliotecii Municipale din Jarocin și la Biblioteca Publică din Nowy Tomysl am avut ocazia să fim întâmpinați de o parte din acești biblioentuziaști, cum s-au autodenumit, și să ne prezinte activitatea lor pusă în slujba bibliotecii. În ambele cazuri am fost impresionați de atașamentul față de bibliotecă și

Martyna Woropinska prezentându-ne strategia poloneză de parteneriat bibliotecii-ONG-uri

de creativitatea de care au dat dovadă atunci când voluntariază pentru această instituție. Despre activitățile lor ar fi foarte multe de spus, însă toate se adresează comunității în principal și promovează biblioteca în secundar, astfel încât ne naște o legătură puternică și trainică între cele două.

Mult mai spectaculoasă, dacă putem spune așa, a fost inițiativa de a crea campanii naționale în care să fie implicate ONG-urile, iar acestea să pună la dispoziția bibliotecilor

know-how-ul de care dispun. Schema după care ar trebui să funcționeze acest sistem este destul de simplă, iar avantajele sunt multiple și pentru ambii parteneri. ONG-urile își concentrează eforturile asupra valențelor bibliotecilor publice, își folosesc experiența acumulată și o adaptează la necesitățile bibliotecilor. Din acest amestec apar servicii noi pentru utilizatorii bibliotecilor.

După cum vă imaginați, nu a rămas totul la stadiul de proiect. Au fost identificate la nivel național patru

Grupul de Biblioentuziaști de la Biblioteca publică din orașul Nowy Tomysl

ONG-uri dispuse să lucreze după această schemă, lucru deloc simplu, dar care, în final, va conferi amploare activității organizațiilor respective, dar și bibliotecilor beneficiare.

Reprezentanții celor patru ONG-uri ne-au împărtășit cu satisfacție în ce a constat colaborarea cu bibliotecile publice. Unele proiecte au fost inedite pentru noi, iar altele le-am aplicat și în bibliotecile românești, dar nu la scară națională.

Fundația Comenius pentru Dezvoltarea Copiilor a prezentat proiectul *Părinți și copii în bibliotecă*, care își propune să creeze în bibliotecile mici și mijlocii programe inovative pentru părinți și copiii lor. Practic sunt instruiți doi bibliotecari din fiecare bibliotecă să lucreze cu părinții și copiii folosind un grup de materiale educaționale (jocuri, cărțile etc.). Interesul arătat proiectului se poate materializa în aceste date: 200 de biblioteci interesate de proiect, 85 selectate și 165 de bibliotecari instruiți.

Centrul pentru Educație Cetățenească promovează cunoașterea civică, aptitudinile practice și atitudinile necesare construirii unui stat democratic bazat pe rolul societății civile și al legii. Această fundație își propune să aducă cetățenii în bibliotecile rurale inițiind activități bazate pe identitatea locală. În acest sens și-au propus să creeze o platformă de tip e-learning pentru bibliotecari, unde aceștia să învețe despre diferite subiecte cum ar fi: cineafile, drepturile de autor, legislația poloneză referitoare

Logo-ul campaniei Hai pe net!

la monumente etc. Ele au nume sugestive: *Urmele trecutului*, *Atlasul de Literatură Poloneză* sau *Clubul de discuții cineafile*. Bibliotecarii dobândesc aptitudini noi cu ajutorul cărora pot crea noi servicii pentru comunitate.

Fundația Centrul Karta este o organizație non-guvernamentală care documentează și popularizează istoria recentă a Poloniei și Estului Europei acordând o atenție deosebită toleranței și democrației. În 60 de biblioteci publice ei au reușit să implementeze proiectul loc care constă în realizarea unei arhive digitale de memorie locală la nivel național.

Asociația pentru Inițiative Creative a implementat proiectul *Manageri tineri în cultură*, care oferă tinerilor din localitățile mici, prin intermediul bibliotecilor, posibilitatea de a dezvolta și împărtăși pasiunile. Ei pot realiza primul lor proiect socio-cultural care se bazează pe stimularea aptitudinilor artistice, literare, workshopuri sau diverse întâlniri, în spațiul bibliotecii. Ei au abordat teme legate de cineafile, jurnalism, fotografie, arte etc.

Aceste proiecte au acoperit sute de biblioteci poloneze, prin intermediul lor au fost instruiți sute de bibliotecari, iar comunitatea a primit zeci de servicii noi ca rezultat al colaborării dintre biblioteci și ONG-uri.

*

Pornind de la colaborările bibliotecilor poloneze cu organizațiile neguvernamentale, merită să ne îndreptăm atenția și spre campaniile de anvergură derulate în România.

O astfel de campanie este "Hai pe net!", având ca scop incluziunea digitală și care își propune să aducă online cât mai mulți români. Se derulează la nivel european, este inițiată de Fundația EOS România în parteneriat cu telecentre, biblioteci, școli, PAPI și alte organizații dedicate alfabetizării digitale în România. Este susținută de Comisia Europeană, Microsoft, Liberty Global, Accenture și European Broadcasters Union. Anul trecut România se situa pe locul 3 cu

Un joc, o jucărie și o cărțică, pe baza cărora s-a dezvoltat proiectul Părinți și copii în bibliotecă

16.000 de persoane online și 68.000 înregistrate la nivel european.

Programul Biblionet a oferit o mare parte din infrastructura necesară dezvoltării acestei campanii, punând la dispoziția comunităților, prin calculatoarele donate bibliotecilor publice, accesul la Internet, dezvoltarea de competențe IT și facilitarea activităților economice, sociale, precum și comunicarea liberă între oameni din toată lumea.

Pentru anul 2012 campania "Hai pe net!" își propune să acorde o atenție deosebită tinerilor între 16 și 24 de ani, precum și adulților de peste 60 de ani, să conștientizeze opinia publică în ce privește importanța incluziunii digitale, a avantajelor folosirii tehnologiei atât pe plan profesional cât și personal, și urmărește atragerea unui număr de 10.000 de români online.

La 21 martie 2012 erau înregistrate 152 de centre Hai pe net! cu locații în școli, biblioteci, grădinițe, asociații, Puncte de Acces Public la Informație (PAPI) și alte instituții din toate județele României. Aceste centre vor beneficia de o vizibilitate

creșcută în comunitate, de crearea de parteneriate de durată cu instituții publice și organizații naționale. În cadrul campaniei se vor acorda și o mulțime de premii.

Hai pe net! este parte dintr-o campanie mult mai amplă numită e-Skills Week care a ajuns la a doua ediție în acest an. Pe agenda campaniei e-Skills 2012 se regăsesc o serie de activități și evenimente cu participare largă, conferințe, concursuri online, vizite documentare programate să se desfășoare, cu participarea a numeroși parteneri guvernamentali, instituționali și de business între care MCSI, Microsoft, IMB, Intel, HP, EOS, Junior Achievement, ECOTIC, ANBPR/Biblionet sau Ateliere fără Frontiere, până la sfârșitul lunii mai a acestui an.

O altă inițiativă este evenimentul național Noaptea Bibliotecilor, prima ediție derulându-se în 2011 la data de 1 octombrie datorită parteneriatului dintre Asociația Excedo, ANBPR și Asociația Marketer Club. Scopul acestei campanii este (re)descoperirea bibliotecilor ca un loc de culturalizare, educare, dar și ca o modalitate

deosebită de petrecere a timpului liber, de socializare și divertisment. Ediția din 2011 a fost un succes adunând peste 40 de biblioteci din toată țara deschise pentru o noapte întreagă.

După cum se vede, parteneriatele de anvergură națională din România dintre ONG-uri și biblioteci s-au axat pe crearea de evenimente cu impact imediat și mai puțin pe proiecte care se desfășoară pe intervale de timp mai lungi și cu posibilitatea de continuare. Deocamdată considerăm că sunt diferențe de abordare între cele două țări, însă campaniile derulate în România prezintă un bun început de colaborare, iar următorul pas probabil că va fi implementarea în biblioteci a unor proiecte durabile în parteneriat cu organizațiile neguvernamentale, care să genereze servicii noi și moderne pentru comunitate, așa cum se întâmplă, în prezent, în Polonia.

*Corina Ciuraru
Nicoleta Vasi*

■ Bibliotecile de cartier poloneze

Varșovia este împărțită în 18 cartiere și în fiecare cartier există câte o bibliotecă. La rândul lor fiecare bibliotecă de cartier are filiale, cea mai mică bibliotecă are 5 filiale și cea mai mare are 27 de filiale.

Mediateka Start-meta

În cartierul Bielany funcționează din 2009 o bibliotecă de cartier, o mediatecă multifuncțională, realizată cu eforturi din partea primăriei. Bielany este un cartier în care există multe familii dezorganizate și în care abandonul școlar era destul de mare, iar deschiderea unei astfel de biblioteci a avut un impact pozitiv asupra comunității cartierului. Pentru finanțarea acestei biblioteci s-au cheltuit peste 10 milioane de dolari. Este o clădire spațioasă, ultra-modernă, complet computerizată în care cartea se îmbină minunat cu tehnologia modernă. Principala sa misiune este de a oferi cunoștințe în toate domeniile științei. Spațiul a fost gândit ca o pistă de atletism, cu start și finish, între aceste două repere

desfășurându-se călătoria în lumea mediatecii.

Ca și resurse există peste 30000 de volume și documente multimedia peste 5500 de bucăți. Media Center nu este numai locația în care se pot împrumuta cărți, reviste și multimedia. Acesta este, de asemenea, un loc de întâlnire pentru scena culturală și științifică a dezbaterii între persoane, vizionări de filme și spectacole de teatru. Media Center este mai mult decât o bibliotecă, este un centru cultural. Există câteva zone dedicate unor activități specializate: spațiu pentru copii, unde aceștia se joacă sau participă la activități singuri sau cu membri ai familiei, sub îndrumarea bibliotecarului sau a unei persoane de specialitate; spațiu rezervat internetului; locuri special amenajate pentru audiții muzicale sau vizionări de filme cu aparatura aferentă și o colecție impresionantă de CD-uri și DVD-uri. În spațiul rezervat internetului și e-galeriei sunt plasme pe care rulează imagini cu activitățile mediatecii și filme promoționale.

Ca și structură organizatorică este împărțită în Departamentul de Bibliotecă și Multicentrum.

Departamentul de Bibliotecă nu este doar despre cărți, ziare și împrumut documente multimedia, colecții și selecție de literatură de specialitate în funcție de nevoile cititorilor. Este un loc în care se organizează activități și pentru cel mai mic utilizator, unde se oferă lecții de bibliotecă, realizate folosind metode de distracție, pedagogie. Se organizează concursuri literare și ateliere de lucru în care învață cum să folosească surse de informații și cât de importantă este comunicarea. Cititorii tineri și adulți sunt invitați să participe la discuții în Clubul de carte. Mediateca este un loc în care tinerii încep aventura unui centru de educație interactivă multimedia – Multicentrum - prin utilizarea de noi tehnologii, programe specializate și moderne de predare ajutoare. Fiind pregătită și dotată în mod adecvat cu ajutorul modulelor de predare, participanții au posibilitatea de a-și extinde cunoștințele în multe domenii ale științei. Multicentrum este o oportunitate pentru cadrele didactice cu privire la predarea mai atractivă prin introducerea tehnologiei moderne. Există activități de grup care cresc interacțiunea dintre participanți și care le dezvoltă elevilor aptitudinile

Mediateca Start-Meta din Varșovia, cartierul Bielany

de învățare prin experimentare. Un atelier de lucru pentru tineri și adulți în care se combină într-un mod modern învățarea limbilor străine, un laborator multimedia MultiArts capabil să nominalizeze cea mai mare artă grafică, unde fiecare își poate crea propriile piese și filme scurte și de animație. În laboratorul MultiMusic e ușor să se creeze muzica proprie, cu ajutorul instrumentelor multimedia conectate cu un sistem de calculator. MultiScience & Multitech permit elevilor să exploreze lumea roboticii. Multicentrum este un centru modern, computerizat de învățământ în care are loc învățarea prin joc. În cele cinci ateliere de lucru au avut loc diverse activități pentru copii și adolescenți.

Complet automatizat de mini-laboratoare, modulul MultiScience ajută utilizatorii să înțeleagă fenomenele dificile ale științelor naturale. Multitech ateliere tehnice sunt prezentate într-un mod simplu, de echipamente și tehnologii moderne utilizate în industria modernă. Permite învățarea a noi elemente de bază ale roboticii și programarea logică CNC. MultiMusic este un modul care introduce elevii în lumea muzicii și le permite să creeze propria muzică. MultiArts este un studio de grafică de calculator, în care copiii și tinerii învață despre instrumentele de desenare contemporane, imagini grafice, pentru a crea și edita. Pentru cei mai tineri vizitatori modelul

MultiKid este conceput astfel încât copiii să își dezvolte abilitățile și să promoveze cunoașterea, în sala de clasă similară cu cea de grădiniță, dar îmbogățit cu un set minim de lucru cu computerul.

Există un studio de proiecții de filme, mediateca obținând acordul unei firme de distribuitori pentru drepturile de autor. Peste 21000 de copii au participat la activitățile din 2011. În aceeași clădire își are sediul și Poliția municipală, prezența acesteia îmbunătățind starea de siguranță.

În concluzie, Mediateka reprezintă un centru al activității pentru toți membrii comunității, copiii petrecându-și aici, împreună cu părinții sau alți membri ai familiei, timpul în mod util.

Biblioteca și Centrul Informațional din Jan Nowak-Jeziorański – filială a Bibliotecii orașului Varșovia – a fost ultima bibliotecă vizitată în a doua zi a vizitei de studiu. Este o bibliotecă de cartier, situată într-o zonă centrală, într-un spațiu obținut de la o asociație de locatari, la parterul unui bloc unde a trăit și mentorul bibliotecii, care și-a donat toată averea și biblioteca personală pentru a fi administrate de bibliotecă, spațiu cumpărat de primărie special pentru biblioteca susținută de Jan Nowak-Jerozolinski, un foarte cunoscut militant democrat al libertăților poloneze.

Data de 19 octombrie 2006 a marcat dezvelirea oficială a monumentului lui Jan Nowak-Jerozolinsky, numele renumitului om fiind o mare onoare și distincție pentru bibliotecă, și deschiderea Bibliotecii și Centrului

Sala de experimente tehnice, Mediateca Start - Meta din Varșovia, cartierul Bielany

Spațiul de joacă și interacțiune pentru copiii, familii și educatori, Mediateca Start-Meta din Varșovia, cartierul Bielany

Biblioteca publică Jan Nowak-Jerozolimski, Varșovia - statuia militantului polonez pentru democrație, cititor fidel al bibliotecii

Informațional. Obiectivul principal este de a fi un centru modern, activ, care să ofere cititorilor săi servicii de înaltă calitate.

Biblioteca își propune să dezvolte cooperarea cu diferite instituții stabilite în districtul și centrul orașului Varșovia, inclusiv: Institutul Memoriei Naționale, Asociația lucrătorilor din secțiunea poloneză a Radio Europa Liberă, Societatea iubitorilor de Istorie, Muzeul de Varșovia. Biblioteca colectează și oferă cărți și materiale

de bibliotecă pe o varietate de canale media, care deservește următoarele funcții:

- educația ca un centru de învățare pe tot parcursul vieții, al cărui principal obiectiv este de a sprijini individul, și auto-educație,
- informații prin crearea unui centru de informații locale, a cărui principală sarcină va fi de a extinde sfera de servicii speciale de informații, inclusiv prin furnizarea de servicii adecvate de informare pentru toți utilizatorii interesați de bibliotecă,

- activități culturale și educaționale, prin crearea unui centru cultural local, în care vor fi organizate diverse activități culturale orientate spre diferite grupuri de cititori, folosind toate mijloacele disponibile de exprimare (expoziții, ateliere, concerte, întâlniri cu autori, conferințe, proiecții, lecții de bibliotecă etc.).

Este o bibliotecă model care deservește gratuit 55000 de utilizatori din cei 120000 ai cartierului, precum și rezidenți din Varșovia și din alte sectoare ale orașului și are alte 27 de filiale în cartier. Biblioteca practică împrumutul seturilor de cărți, adică mai multe cărți sunt împrumutate celor din închisori, centre de plasament și alte instituții. În cadrul bibliotecii există un spațiu vast destinat întâlnirilor, discuțiilor, activităților, expozițiilor ce au loc aici. Un serviciu interesant este acela de carte prin telefon, un serviciu pentru persoanele care nu se pot deplasa la bibliotecă din motive de sănătate, astfel bibliotecarul de deplasează la aceste persoane cu cartea solicitată. Mai sunt și persoane care solicită acest serviciu din comoditate, pentru acestea se percepe o taxă pentru deplasarea bibliotecarului.

Bibliotecile poloneze au un rol foarte important în comunitate, sunt ajutate și sprijinite de autoritățile locale și, împreună cu diverse ONG-uri, își dezvoltă mereu serviciile implicându-se și reușind să schimbe chiar viața.

*Liliana Mocanu
Constantin Mitucă*

Biblioteca publică Jan Nowak-Jerozolimski, Varșovia

Biblioteca publică Jan Nowak-Jerozolimski, Varșovia - secția de împrumut

Asociația Bibliotecarilor din Polonia

Pe parcursul vizitei de studiu efectuate în Polonia în luna februarie, grație unui grant acordat de IREX în cadrul programului Biblionet, am luat parte la mai multe prezentări despre asociația profesională poloneză și ne-am întâlnit cu reprezentanții acesteia. Asociația Bibliotecarilor din Polonia (prescurtat SBP – vezi www.sbp.pl) este cea mai amplă organizație profesională și științifică, de utilitate publică, non profit, care funcționează de peste 90 de ani în Polonia și reunește pe toți cei interesați de biblioteconomie și știința informării. În rândurile ei sunt înscrși aproape 8500 de membri din toate tipurile de biblioteci – publice, academice, universitare și de cercetare, școlare, speciale, private etc. 80% dintre membri reprezintă bibliotecile publice, care constituie majoritatea în asociație. Viziunea asociației este de a susține dezvoltarea bibliotecilor în societatea informațională pe baza unui parteneriat nediscriminatoriu cu bibliotecile, indiferent de categoria specifică și natura activității lor. Misiunea SBP este similară ANBPR, propunându-și sprijinirea bibliotecilor, promovarea lecturii, formarea profesională a bibliotecarilor, cooperarea cu instituțiile cu activități similare, prezervarea patrimoniului național.

Cu sediul în Biblioteca Națională a Poloniei, Asociația are reprezentativitate națională, având în frunte un Consiliu de administrație și fiind structurată după modelul administrației poloneze. Astfel, asociația constă în 16 unități provinciale care acționează la nivel regional în timp ce bibliotecile mici se organizează în cluburi profesionale. Membrii asociației lucrează voluntar, pe diferite secțiuni și comisii profesionale și tematice, cu excepția unui oficiu al Consiliului de Administrație, personalului de la editura asociației și departamentului de contabilitate care sunt angajați cu contract. Banii din cotizațiile plătite de cluburi rămân la acestea, asociația aplicând cu proiecte la Institutul cărții, Ministerul culturii și fonduri private, atrăgând finanțări anuale diverse.

Asociația editează patru reviste științifice (Revista bibliotecilor, Buletin de știința informării, Bibliotecarul, Ghidul bibliotecarului), două buletine profesionale informative (Newsletter SBP și Buletinul Consiliului de Administrație al asociației) și publicații de specialitate, în medie 15-20 de titluri pe an semnate de experți din mediul biblioteconomic și de cercetare, acestea

Întâlnirea între grupul de coordonatori județeni Biblionet și reprezentantele Asociației Bibliotecarilor din Polonia – președinta asociației, doamna Elżbieta Stefańczyk, și secretarul general, doamna Marzena Przybysz, șef al departamentului de documentare bibliografică de la Biblioteca Națională a Poloniei, împreună cu traducătoarea poloneză, Kataryzna Kotowska

din urmă apărând în cele cinci serii Știință-educație-practică, Idei inovative și materiale noi, Memoria bibliotecarilor polonezi, Cataloage și formate, Ghidul bibliotecarului dintr-o bibliotecă mică. Printre publicațiile tipărite în decursul timpului se numără ghiduri pentru părinți și cadre didactice, bibliografii de literatură pentru copii. Unele dintre ele sunt accesibile online în format digital. Remarc participarea specialiștilor universitari la redactarea și editarea publicațiilor apărute sub egida asociației, care reușește să-i cointereneze și să aducă la aceeași masă pe toți cei interesați de problematica bibliotecilor. În calitatea sa de editor și de organism profesional al bibliotecarilor, Asociația participă la târgurile de carte și promovează public o politică de susținere a cărții și lecturii. De asemenea, asociația organizează conferințe anuale (în 2011 despre cultura informației) și ateliere (în 2012 se vor organiza workshop-uri despre dreptul de autor și protecția datelor personale), traduce standardele IFLA, trimite rapoarte statistice tuturor instituțiilor, propune schimbarea legislației privind bibliotecile, stabilește lista de indicatori de performanță în biblioteci. Anual, organizează activități în cadrul Săptămânii bibliotecarilor și bibliotecilor, sub semnul unui slogan anume (în 2012, cu prilejul Euro 2012, sloganul inspirat ales este Biblioteca joacă în continuare!). Cu acest prilej, se lansează concursuri de afișe create de bibliotecari, competiții de programe de lectură, concursul Bibliotecarul anului. Dintre toate evenimentele organizate,

vreau să menționez aparte programul național Polonia întreagă citește copiilor!, un program ce merită preluat și de noi și în care asociația și bibliotecile membre să preia inițiativa organizării sale și să se implice direct. Aceasta poate fi însoțită de o promovare amplă, cu efect.

Urmare a derulării programului Global Libraries în Polonia din 2009, asociația colaborează cu Fundația pentru dezvoltarea bibliotecilor (FRSI), concentrându-se pe un punct major: elaborarea unei noi strategii, crearea unui portal și a unei alte imagini ale asociației. O nouă pagină de internet a fost realizată de asociație, cu finanțare FRSI. Strategia vizează cinci scopuri – influențarea legii bibliotecilor; întărirea colaborării cu tinerii bibliotecari; schimbul de experiență între profesioniștii meseriei; consolidarea imaginii asociației; crearea standardelor profesionale de bibliotecă. Ca efect al cooperării cu fundația, asociația a început să lucreze pe strategii. Cu o existență îndelungată și de tradiție, Asociația Bibliotecarilor din Polonia trebuie să facă față provocărilor prezentului, dintre care chestiunea comunicării eficiente în asociație este crucială și căreia încearcă să îi răspundă cu profesionalism și prin metode oferite de noile tehnologii ale informației și comunicării. O provocare valabilă în cazul oricărei asociații, ce tinde să aibă structuri democratice și care trebuie să capete din ce în ce mai mult acest exercițiu al comunicării profesionale eficiente.

Ruxandra Nazare

Planul Național Strategic de Dezvoltare a Bibliotecilor

Prin programul național „Biblionet – lumea în biblioteca mea” am avut ocazia să facem o vizită de studiu în Polonia, alături de încă 14 colegi bibliotecari, coordonatori județeni ai proiectului. Vizita a fost finanțată de Fundația Bill & Melinda Gates, în perioada 19-25 februarie 2012. Partea organizatorică a fost susținută de Fundația IREX România, coordonatori de proiect fiind Alexandra Bucur și Bogdan Andrei Anichiforesei.

Programul vizitei a inclus, pe lângă prezentarea detaliată a proiectului de dotare a bibliotecilor publice poloneze cu mijloace moderne IT și un workshop cu reprezentanții a patru organizații non-guvernamentale care derulează parteneriate și programe de dezvoltare a serviciilor în bibliotecile publice poloneze.

Am vizitat patru biblioteci varșoviene: Biblioteca Națională a Poloniei, Mediateka Start-Meta, Biblioteca Universității din Varșovia și Biblioteca Centru Informațional „Jan Nowak-Jezioranski” – filială a Bibliotecii orașului Varșovia. În regiunea Wielkopolska, prima vizită am făcut-o la Biblioteca Raională Jarocin, apoi în cadrul aceluiași raion am fost la Biblioteca din Witaszyce – filială a Bibliotecii Municipale din Jarocin. În capitala regiunii, la Poznan, ne-am oprit la Biblioteca Regională, iar ultima vizită am făcut-o la Biblioteca Publică din Nowy Tomysl.

În mare parte derularea „Programului de Dezvoltare a bibliotecilor” (Program Rozwoju Bibliotek) din Polonia

Biblioteca Națională a Poloniei, Varșovia

se aseamănă foarte mult cu derularea programului „Biblionet” în România. Sunt câteva puncte ce fac diferența, cum ar fi: existența unei coaliții a tuturor instituțiilor, organizațiilor și a altor factori de decizie administrativă, socială sau economică, ce funcționează într-un mod admirabil, în special la nivelul comunităților mici, coalițe ce are ca rol sprijinirea activității bibliotecii publice; toate bibliotecile publice din Polonia au personalitate juridică; ONG-urile sunt cele care vin și derulează programe și activități în biblioteca publică; la nivel național există un Program Strategic Național de Dezvoltare a Bibliotecilor etc.

Planul Strategic Național de Dezvoltare a Bibliotecilor este un program ce se derulează pe o perioadă de 3 ani și care cuprinde planurile strategice de dezvoltare ale tuturor bibliotecilor publice din Polonia. Fiecare bibliotecă în parte are un astfel de program care în cuprinsul său face referire la potențialul bibliotecii, la nevoile culturale, de educație și de petrecere a timpului liber al comunității respective, la misiunea și viziunea bibliotecii, precum și la zonele ei de dezvoltare, resursele locale, obiectivele și activitățile bibliotecii.

De asemenea, Planul Strategic Național de Dezvoltare a Bibliotecilor a creat granturi pentru ONG-uri, acestea urmând să lucreze cu biblioteci publice pentru implementarea unor proiecte inovatoare. Punctul de plecare a fost faptul că bibliotecile au experiență în implementarea de noi servicii și dețin cea mai bună imagine a comunității și a nevoilor ei, iar ONG-urile au exercițiul implementării de proiecte experimentale și de testare a noilor soluții. Acest tip de parteneriat este deosebit de benefic pentru toți partenerii implicați, creează modele ce pot fi ușor replicate și au efecte pozitive, în primul rând asupra imaginii bibliotecii.

Orașul Jarocin, a cărui bibliotecă am vizitat-o, are o populație de 72000 de locuitori, iar Biblioteca Raională a fost înființată în 1943. Aceasta are 9 filiale care sunt plasate lângă primărie,

Biblioteca Universității din Varșovia

în școli sau în spital. Biblioteca centrală se află într-un vechi palat și oferă servicii și programe pentru toate categoriile sociale și profesionale, iar în parcul care există în jurul bibliotecii sunt desfășurate foarte multe programe în aer liber în parteneriat cu diverse instituții sau colaboratori.

La inițiativa comunității s-au înființat cluburi de discuții încă din anul 1998, iar obiectivele acestora au fost, și sunt în continuare, cooperarea cu autoritățile locale, ajutorul oferit copiilor din familii defavorizate, precum și organizarea unor evenimente. Interesant este faptul că s-a semnat un act de acord între bibliotecă și Club care, deși nu este oficial înregistrat, are 98 de membri ce activează benevol, printre ei fiind și persoane din Consiliul Local al orașului. Biblioteca Raională Jarocin are în palmaresul ei câteva proiecte cu finanțare de la Ministerul Culturii (<http://www.biblioteka.jarocin.pl/projekty.php?topic=npj>) și Fundația pentru Dezvoltarea Societății Informaționale (Fundacja Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego) din Polonia, câștigate în ultimii ani:

- „Nu-ți înghite limba” – limbaje de comunicare (pentru persoanele cu deficiențe de auz și de vorbire)
 - „Vara cititorilor” – în fiecare filială se citesc cărțile unui autor iar la final au loc întâlniri cu respectivul autor
 - „Să urmărim firul” – întâlniri cu unele cărți polițiste (proiecții de filme, întâlniri cu autori)
 - „Să urmărim insurecția” – atelier de fotografie (concurs despre cunoștințele legate de insurecția din 1918, prezentare multimedia a insurecției).
- Pentru copii au loc întâlniri tematice cu autori ai cărților pentru

copii și sunt organizate diferite cursuri (de exemplu: curs de istoria scrisului) dar sunt și ajutați să-și facă temele. Sunt organizate diferite evenimente pentru cei mici, cum ar fi: Nopti în bibliotecă - nopți tematice petrecute în bibliotecă (reconstituirea unui fapt istoric, noaptea detectivilor, noaptea fantomelor și stafiilor), iar toate decorurile, inclusiv costumele și măștile, sunt create de bibliotecari.

Pentru adolescenți - se organizează cursuri de fotografie, concursuri de dialecte (sunt prezentate texte scrise în diferite dialecte din Polonia) întâlniri cu scriitori sau alte personalități, târguri de manuale (la finalul anului sunt aduse manualele și donate altor adolescenți).

Pentru adulți și vârstnici - au loc întâlniri cu diferite personalități din viața culturală, cursuri de IT, de scriere de sms-uri pe telefonul mobil, concursuri în ziar pe diverse teme etc. Biblioteca, prin aceste programe pentru comunitate, promovează artiștii locali dar și oamenii simpli și talentați din comunitate și nu se oprește aici. Bibliotecarii au înființat cluburi de lectură pe diverse teme și pe diferite categorii de vârstă, ateliere de creație artistică și derulează proiecte precum: „Manageri tineri ai culturii” – atelier de jurnalism on-line, „Grup de joacă” – copii între 1-3 ani vin cu părinții la bibliotecă și desfășoară împreună activități pe diferite teme.

Pentru toate aceste activități biblioteca are parteneri de la unități militare, spital, pompieri și alte instituții din oraș sau din regiune. Bibliotecarii polonezi studiază permanent nevoile comunității și fac diferite sondaje de opinie, chestionare prin care află de la membrii comunității ceea ce-și doresc,

ceea ce au nevoie și apoi le transformă în servicii.

Nimic din toate aceste proiecte, programe, cluburi, evenimente nu ar fi posibile fără bibliotecari, dar este adevărat că sunt sprijiniți de comunitatea din Jarocin dar asta, doar pentru că în munca lor primează profesionalismul, dăruirea și dragostea pentru OAMENI și BIBLIOTECA!

O altă bibliotecă vizitată dar și una dintre cele mai cunoscute biblioteci din Polonia este cea din Nowy Tomysl. Un orașel mic, cu o populație de 15000 de locuitori, a cărui bibliotecă a devenit faimoasă în primul rând datorită grupului de bibliofili strânși în jurul ei, în cadrul unei coaliții ce și-a propus următoarele obiective:

- Promovarea și popularizarea cărții
- Educare și formare
- Promovarea regiunii
- Promovarea autorilor locali
- Dinamizarea activității culturale.

Din septembrie 2010, când a avut loc înființarea coaliției, partenerii acesteia au organizat 10 evenimente, respectiv câteva acțiuni referitoare la promovarea și popularizarea cărții: „Toată Polonia citește!” și Cluburi de discuție a cărții iar referitor la educație și formare au fost concepute câteva proiecte de genul: „Orele pentru familie”, Ateliere de fotografie pentru tineri, „Copiii în rețea – să învățăm copiii să navigheze în siguranță pe net!”, cursuri de inițiere IT pentru seniori etc.

În ceea ce privește promovarea regiunii au fost organizate o serie de cursuri referitoare la istoria modernă și contemporană a orașului, s-a înființat un club de turism, s-au organizat ateliere de arte plastice, expoziții de fotografie, concursuri în presa locală etc. Animația culturală din bibliotecile publice poloneze deține un loc deosebit. Există în fiecare bibliotecă cel puțin un bibliotecar-animator cultural care, ajutat de ceilalți colegi, organizează evenimente care mai de care mai atrăgătoare pentru utilizatorii bibliotecii.

O bună parte din tipurile de activități derulate în Polonia le desfășurăm și noi în România, dar numai câteva ies din tiparul celor știute de noi: concursuri în presa locală, concursuri de biciclete, activități în aer liber cu adolescenții, copiii și seniorii etc. Bibliotecarii polonezi nu se laudă cu numărul de cărți achiziționate, nu fac o statistică a activităților derulate sau a parteneriatelor încheiate. Atmosfera

Biblioteca din orașul Nowy Tomysl

Mediateca Start-Meta din Varșovia, cartierul Bielany

de normalitate și de firesc am întâlnit-o în toate bibliotecile vizitate, iar entuziasmul, pasiunea și dăruirea bibliotecarilor polonezi ne-a copleșit, pe noi bibliotecarii români, și ne-au dat în același timp speranța că poate, urmând modelul lor, și biblioteca publică românească va putea să coaguleze în jurul ei, ca instituție de cultură, de educație, de formare, de promovare sau de petrecere a timpului liber, nevoile utilizatorilor din comunitățile deservite.

Steliana Armian

Eduard Fîșcă

■ Responsabilitatea socială a bibliotecilor

Trei au fost concluziile importante care mi-au rămas fixate în memorie după vizita în Polonia:

- Creativitatea bibliotecarilor este condiția principală pentru ca o bibliotecă să dezvolte servicii noi pentru comunitate. De unde rezultă că resursa umană din bibliotecă trebuie selectată atent, susținută și valorificată optim.
- Biblioteca se promovează singură prin activitățile pe care le desfășoară. Și...
- Cu cât o bibliotecă este mai mică, cu atât este mai vitală atragerea colaboratorilor în activitățile sale.

Însă lucrul cel mai important cu care m-am întors de acolo este convingerea că biblioteca tinde să capete o din ce în ce mai mare responsabilitate socială față de comunitatea pe care o deservește. Ea este datoare să întrețină în masa socială un spirit activ și dinamic, o capacitate de a vedea lucrurile cu luciditate, o atitudine deschisă, pozitivă și un mediu de socializare de o calitate superioară. Nu doar să pună la dispoziție suportul informațional pentru cei care caută o informație precisă, dar să și provoace, spre exemplu, curiozitatea oamenilor printr-o informație selectată pe anumite criterii de calitate, suplinind în acest fel informația care nu se găsește în mass-media. Oamenii sunt prinși cu problemele vieții cotidiene. Nu au totdeauna timp să caute noutăți din toate domeniile. Dar asta nu înseamnă că nu-i interesează și altceva decât problemele de zi cu zi.

Oamenii au pasiuni și sentimente care diferă, uneori radical, de preocupările lor cotidiene. Bibliotecarii, lucrând cu informația, au posibilitatea să selecteze ceea ce ar putea fi de interes pentru comunitatea lor. Cluburile de lectură, care devin imediat locuri de dezbateră publică sunt un exemplu în acest sens. Conservarea memoriei locale este un alt exemplu ușor de urmat.

Nici pentru bibliotecile din România ieșirea din mediul formal al instituției, în spațiul exterior, în întâmpinarea nevoilor de informare a oamenilor nu este o noutate. Biblioteca noastră, de exemplu, organizează frecvent spectacole stradale cu copii, sau cursuri de street dance în sala de sport a unei școli. Nou, în Polonia, am avut ocazia să vedem imagini din excursii pe bicicletă organizate de bibliotecari pentru grupuri interesate de utilizatori, în cadrul cercurilor de turism și mi se pare o idee teribil de frumoasă și de ușor de aplicat în practică.

Tendința majoră pare să fie transformarea bibliotecilor în centre culturale complexe, care să înglobeze mai multe instituții într-una singură și în care activitățile de animație culturală cum la noi găsești în case de cultură, sau în centre de îndrumare a creației populare să capete o pondere superioară. Nu știu dacă e mai bine, sau mai rău. Dar am văzut acest sistem funcționând în Polonia.

Desigur, ca la orice noutate, există și cârcotași, sau persoane care nu se pot desprinde de teorie. Că biblioteca nu trebuie să se transforme în palatul

copiilor, sau în școală și nici în casă de cultură. Că putem colabora cu acestea, dar nu putem să le înlocuim. Că, după comunism, activitatea bibliotecii tinde să alunece fie spre divertisment facil, fie să cadă în spita comerțului.

Dar am văzut acolo, în Polonia, părinți care au găsit în bibliotecă un spațiu adecvat pentru a se juca și a socializa cu propriii lor copii și asta mi s-a părut deosebit de important. Mai mult decât atât, bibliotecarul știa să provoace aceste jocuri noi, părintele primea idei despre cum poate să se apropie mai frumos de copilul lui. Am văzut acolo bibliotecari murdari pe mâini și pe față de făină, plastilină

și lipici. Am văzut în biblioteci spații pentru teatru și film, am văzut spații și aparatură pentru experimente științifice sau tehnice. Am văzut biblioteci în care lucrează mai mulți referenți și specialiști pe varii domenii decât bibliotecari. Și după ce am văzut toate acestea nu m-am mirat să aud un utilizator de bibliotecă spunând ceva de genul: „Vin la bibliotecă pentru că aici am un grup de oameni care mă ascultă chiar și atunci când am idei năstrușnice sau de-a dreptul nebunești. Am un public pentru ideile mele, un public care nu mă judecă, ci doar vrea să mă ajute și eu la rândul meu îi ajut pe ei. Discutăm împreună și hotărâm ce putem realiza din toate aceste idei și chiar mă ajută să pun în practică ideile frumoase iar asta mă face să mă simt bine. Și în felul acesta simt că locul acesta, bibliotecă, este și a mea într-o anumită măsură”.

Nu am putut să nu gândesc că mi-aș dori să văd și în bibliotecă mea, în locul bibliotecarului de la copii, care face educație morală cu morgană de cadru didactic autoritar și atoateștiutor, un om care ar ști să facă educație morală jucându-se.

În aceeași zonă a datoriei civice a bibliotecii am putut vedea în Polonia ce impact puternic are asupra oamenilor inițiativa unui voluntar care s-a decis să folosească bibliotecă publică drept arhivă de documente ale istoriei recente a comunității.

Oamenii au fost îndemnați să aducă la bibliotecă publică tot ce consideră ei relevant și important ca documente referitoare la membri ai familiei lor, însemnând fotografii, manuscrise, medalii, documente personale, uneori chiar scrisori. Salvarea memoriei locale, mai ales în mediul rural are semnificații deosebite pentru oamenii acelor comunități. Cerându-le să lase în custodia sa acei martori ai istoriei lor personale, bibliotecă lasă acelor oameni sentimentul că și ei pot contribui cu puțin la scrierea istoriei și că nu sunt doar trăitori în istorie, nu doar victime ale acesteia.

Este adevărat că însuși bibliotecarul trebuie să fie instruit cum să arhiveze acele documente, inclusiv cum să le digitizeze. Dar bibliotecarul este capabil să devină un educator pentru oameni și să le arate acestora cum să facă diferența între faptele, gesturile, sau oamenii valoroși și ceilalți, cum să extragă tâlcuri din propriile lor fapte și în felul acesta să-și valorizeze existențele. Dacă bibliotecă se va implica la scară mare în acest demers, va avea un merit enorm în argumentarea și susținerea adevărului istoric, dar și în construirea unei comunități solidare.

Ce am decis să implementăm nou în bibliotecă noastră, în urma acestei

Biblioteca Națională a Poloniei, Varșovia - Intâlnirea cu reprezentanții Asociației Bibliotecarilor din Polonia

experiențe? Într-o primă etapă, vom urmări să punem un accent mai mare pe ieșirea bibliotecii spre spațiul extrainstituțional și implicarea noastră în construirea unei opinii civice active în comunitate. Cum? Am programat pentru sezonul de vară 2012 o serie de proiecții în aer liber a unor filme documentare bine alese, pe diverse teme. Proiecțiile se vor desfășura săptămânal, în weekend-urile în care starea vremii va permite acest lucru, pe Pietonalul Unirii din orașul nostru (n.r. Botoșani), care este aglomerat în fiecare seară. Putem fructifica avantajul că Mediateca noastră se află chiar pe respectivul pietonal, punem la dispoziție tehnica de care dispunem și nu trebuie decât să-l convingem pe colegul nostru să deschidă secția în weekend, 2 ore, după înserare. (Ceea ce nu este chiar atât de simplu pe cât pare!). Proiecția nu va dura mai mult de 45-50 de minute, temele alese sunt de maxim interes și noutate, iar la final oferim participanților posibilitatea de a se lansa în dezbateri libere pe marginea documentarelor vizionate, sub medierea unor specialiști pe domeniile vizate.

În aceeași ordine de idei, dacă suntem obișnuiți să facem artă în cenaclurile și cluburile literare ale bibliotecilor noastre, de ce nu ne-am simți liberi să organizăm în biblioteci și experimente de știință aplicată. De ce să nu fie bibliotecă un loc în care oamenii să-și zidească personalitatea în perioada tinereții, prin socializare și colaborare, iar mai apoi să-și împlinescă visuri, să deprindă priceperea de a adera la proiecte colective, să-și valorifice deprinderile.

Exemplele de activități reușite pe care le-am văzut în Polonia au fost numeroase și ele vor fi, fără îndoială, analizate și promovate o bună perioadă de timp prin canalele interne ale sistemului public de biblioteci și sperăm ca ele să aducă un curent de prospețime și un plus de motivare în rândul bibliotecarilor români.

Probabil că lucrurile stau puțin altfel în Polonia și din cauză că la nivelul politicilor publice ale statului polonez bibliotecile figurează în strategia generală de acțiune și acestei instituții i se acordă importanță cuvenită. Am fost surprins să constat că, în Polonia, între obiectivele strategice ale bibliotecii publice figurează inclusiv cultivarea patriotismului și a spiritului civic al comunității. Acest lucru nu se întâmplă în România și acesta este un neajuns.

Dar lucrurile se schimbă și în România. Mai încet, dar ireversibil. Este vizibil acest lucru. Și este marele merit al Programului Biblionet și al fundațiilor Gates și IREX. Dar mai sunt lucruri de realizat și nu toate depind numai de noi, cei din interiorul sistemului.

Ce ne-am dori? Am dori să vedem în politica de stat a României aceeași importanță și același sprijin acordat bibliotecilor, ca în Polonia. Mi-aș dori să văd unificat sistemul informatic al bibliotecilor din România. Mi-aș dori să văd pus în funcțiune un sistem de recompensă profesională și promovare în cadrul breslei pe criterii de competență.

Iulian Moldovanu

Știri din filiale & varia

Instrumente Web 2.0 pentru servicii și produse noi de bibliotecă

Evoluția continuă a noilor tehnologii a permis apariția web-ului 2.0, care nu este o tehnologie nouă în sine, ci se bazează pe noi standarde ca RSS (Really Simple Syndication, Rich Site Summary – fluxuri web pentru știri), XML (eXtensible Markup Language – sistem extensibil de marcare), API-uri (Application Programming Interface - interfață pentru programare de aplicații), CMS (Content Management System – Sistem de administrare a conținutului web), Mashup-uri (combinarea diferitelor servicii web) și pe utilitare ca bloggingul, podcastingul și alte servicii.

Tim O'Reilly, inventatorul și promotorul termenului, l-a redefinit în cadrul conferinței Web 2.0 din octombrie 2004, ca fiind „rețeaua ca platformă”.

De ce este important acest al doilea val al World Wide Web-ului? Care sunt oportunitățile și provocările pe care le aduce cu sine? Și cum influențează sau dacă influențează în vreun fel mediul bibliotecilor?

Poate cel mai important atribut al său este acela că a transformat Internetul într-un mijloc de transport pentru conversație, care se întâmplă din ce în ce mai mult în timp real și a permis, totodată, participarea directă a utilizatorilor la răspândirea informațiilor în mediul web, chiar și atunci când cunoștințele tehnice ale acestora sunt minimale.

La nivelul bibliotecilor s-a tradus pe de o parte prin migrarea dintr-un spațiu static, pur informațional (cel al site-urilor clasice), într-unul dinamic, al interacțiunii directe cu utilizatorii (pagini de facebook, chat-room, twitter, bloguri), pe de altă parte prin extinderea posibilității de colaborare la nivel național și internațional în programe de digitalizare, de formare și dezvoltare profesională, de creare de noi servicii.

Primele „aventuri” web 2.0 ale Bibliotecii Județene „George Barițiu” Brașov, ca ale majorității bibliotecilor publice românești, au constat în realizarea blogului instituției, a paginii de facebook și a contului de twitter. Rezultate imediate, măsurabile, au fost: 4923 de „prietenii” noi, nu doar din Brașov și din țară, ci și din afara ei, persoane care urmăresc activitatea bibliotecii, comentează, discută, critică, fac propuneri, 91 de persoane abonate

Imagine portofoliu electronic - clasa a II-a

via twitter și 429 de comentarii via blogul bibliotecii.

Pasul următor a fost reprezentat de implementarea proiectului DIGIFOLIO, al cărui scop general a constat în pilotarea unui model de parteneriat „biblioteca publică - școală”, pentru dezvoltarea competențelor digitale ale elevilor din ciclul primar și gimnazial, folosind portofoliile electronice ca mijloc pentru implicarea activă a elevilor în procesul educațional și utilizarea productivă a noilor tehnologii.

Instrumentele web 2.0 folosite în cadrul acestui proiect au fost: weebly, voki, prezi, wikispaces, youtube și glogster. Sunet, prezentări online interactive combinate cu galerii foto și video, platforme colaborative pentru proiecte de grup adaptate nivelului de înțelegere al utilizatorului neexperimentat, concretizate în portofolii electronice, cea mai elaborată și modernă formă de învățare și evaluare, au constituit principalele activități ale proiectului. Participarea cu succes, la tot acest proces, a elevilor de clasa a II-a, a demonstrat cu prisosință valoarea atributelor acestor noi tehnologii, printre care amintim:

- nivelul scăzut de complexitate în utilizare - abilități minime de operare cu Internetul;
- concentrare majoră pe introducerea inovației didactice și nu a tehnologiei ca atare;

• acces la surse de informare și cunoaștere mai extinse și mai variate;

- promovarea muncii independente, a inventivității și creativității;
- dezvoltarea autonomiei și flexibilității cursanților;
- îmbinarea armonioasă a învățării individuale cu cea socială.

O nouă provocare în exploatarea web 2.0 în interesul bibliotecii a fost găsirea unei platforme agregator, pentru transferul în mediul online, a bazei de date locale a Centrului de Informare Comunitară, INFOLOCALIA, care să rezolve problemele de actualizare în timp real, să semnaleze cele mai noi informații și, pe cât posibil, să nu implice costuri.

Platforma aleasă, Netvibes, a răspuns tuturor acestor criterii. Este un instrument extrem de ușor de utilizat, permite mixarea de conținut web de titluri de știri, bloguri, podcast-uri și video (vlogs) într-o singură locație, pentru o vizualizare ușoară. De asemenea, permite aducerea în același spațiu a conturilor de pe rețelele sociale Facebook, Twitter etc.

Baza de date conține în prezent cele mai solicitate informații locale și comunitare în cadrul CIC Brașov, structurate în zece domenii: asociații

profesionale, cultură, educație, instituții publice, piața muncii, mass-media, organizații non-guvernamentale, turism, Uniunea Europeană și Consiliul Europei.

Datorită facilităților oferite de această platformă, am putut introduce în pagina de prezentare, alături de textul de descriere al centrului, galeria de fotografii de pe Picasa și contul de Skype, prin intermediul căruia putem asigura serviciul de referințe online, cunoscut în majoritatea bibliotecilor sub titlul de „Întrebă bibliotecarul”, totul pe o singură platformă, totul într-o singură locație.

Un alt produs creat cu ajutorul web 2.0 a fost CATALOGUL JUCĂRIILOR, de altfel, primul catalog de acest fel în peisajul bibliotecilor românești.

Pentru realizarea catalogului, întregul fond de jocuri și jucării a fost fotografiat, fișat și clasificat în conformitate cu sistemul ESAR, creat special pentru ludotecă de un grup mixt (canadian, spaniol, francez).

Bazată pe psihologie și tehnici documentare, clasificarea ESAR permite descrierea fiecărui joc/jucărie în funcție de competențele pe care le dezvoltă. Este un model care urmărește etapele cronologice ale dezvoltării copilului, organizat în șase aspecte principale: tipuri de jocuri, aptitudini cognitive, aptitudini funcționale, tipurile de activități sociale, lingvistice și de comportament afectiv.

Sistemul este compus din descriptori psihopedagogici care permit analiza psihologică, indexarea,

Baza de date INFOLOCALIA

clasificarea și catalogarea obiectelor ludice (jocuri și jucării). Include, de asemenea, o metodologie de management organizațional pentru asigurarea gestiunii cotidiene a ludotecii și amenajarea ei, în toate etapele sale, de la achiziție și până la utilizare.

În prezent sistemul ESAR este folosit în Canada, Franța, Belgia, Spania, Portugalia, Italia, în America Latină, țări din Africa și Orientul Mijlociu și, cu voia dumneavoastră, și în România.

Pasul următor a fost găsirea unei platforme prin care acest catalog să devină disponibil online, și am ales și de această dată un instrument web 2.0. Numele său este Zoho și răspunde aceluiași criterii pe care le-am avut în vedere pentru INFOLOCALIA: prezintă

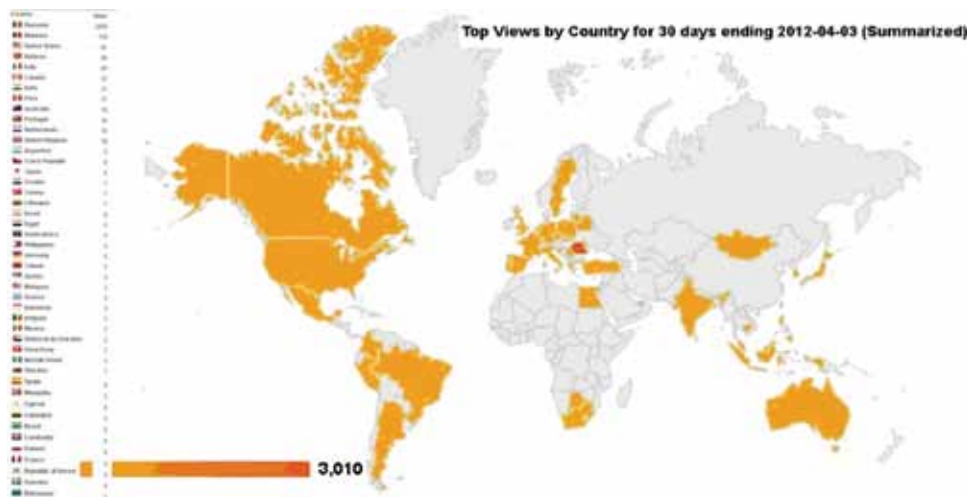
o variantă gratuită, este extrem de ușor de utilizat, nu necesită cunoștințe elaborate în construirea și administrarea bazelor de date, permite personalizarea bazei de date, crearea mai multor utilizatori.

În plus, Zoho include alte 22 de aplicații diferite, extrem de utile pentru mediul colaborativ, de la aplicații office online (editor, foi de calcul, prezentari, email) la o serie de aplicații de business, de la CRM (Customer relationship management – managementul relațiilor cu clienții) la proiecte, gestionare facturi și întâlniri de afaceri.

Tot cu ajutorul instrumentelor web 2.0 am reușit să generăm coduri de bare pentru fiecare jucărie în parte, astfel încât, să putem să urmărim gradul de utilizare a jucăriilor, să elaborăm statistici, rapoarte etc.

Ce a însemnat aducerea online a CATALOGULUI JUCĂRIILOR? Un număr de 3010 vizite virtuale la Secția pentru Copii și Tineret, realizate de persoane provenind din 44 de țări ale lumii, numai în luna martie a acestui an.

Evoluția continuă a TIC și existența a peste 10 miliarde de pagini web, cât numără în prezent Internetul, conduc la concluzia că posibilitățile sunt nelimitate, iar oportunitățile de dezvoltare a noi produse și servicii de bibliotecă se găsesc acolo. Ele trebuie doar descoperite și exploatate.

Traficul pe luna martie a.c. pe blogul copiilor

Claudia Popescu

■ Evenimente cu și despre biblioteci

Bibliotecile publice și poveștile lor incredibile – în lumina reflectoarelor

Miercuri, 21 martie 2012, a luat startul campania națională de promovare a bibliotecilor publice "Căutătorii de povești". Scenariul creativ al campaniei este unul ingenios și foarte ofertant: mai mulți scriitori și personalități publice din România vor participa, pentru mai bine de trei luni, la un circuit de documentare prin bibliotecile publice din țară. Pe tot parcursul acestei călătorii, scriitorii și ceilalți scotocitori de povești vor identifica și revela publicului istorii senzaționale despre bibliotecari, biblioteci și oameni cărora biblioteca le-a schimbat viața.

Radu Paraschivescu, Vlad Petreanu și Cătălin Ștefănescu au fost aleși ambascadori ai acestei cauze. Aceștia vor avea misiunea să se documenteze la fața locului și să înfățișeze diferitelor audiențe diferite cele mai spectaculoase exemple de implicare a bibliotecii în viața comunității.

La sfârșitul acestei călătorii, poveștile celor trei temerari se vor regăsi într-un e-book și într-o carte printată, un adevărat manifest pentru redescoperirea bibliotecilor publice din România. Cartea va fi distribuită în peste 2000 de biblioteci publice din toată țara.

În acest periplu prin biblioteci vor pleca, de asemenea, și câțiva cunoscuți bloggeri, și anume Andrei Crivat, Chinezu și Visurât, care vor

Radu Paraschivescu, Paul Baran (IREX) și Luminița Corneanu (MCPN) - în deschiderea evenimentului

pune amprenta personalității lor în reflectarea online a acestor experiențe.

Până la jumătatea lunii iunie, scriitorul Radu Paraschivescu, alături de realizatorii TV Vlad Petreanu și Cătălin Ștefănescu vă pregătesc o suită întreagă de istorisiri și întâmplări nescrise până acum din lumea bibliotecilor.

Îi invităm pe toți cei interesați de acest subiect, dar și pe pasionații de povești să descopere împreună cu ambascadorii acestei campanii oameni

și experiențe inedite pe site-ul oficial www.cautatoriidepovesti.ro.

Campania națională de promovare a bibliotecilor publice din România este o inițiativă Biblionet în parteneriat cu Asociația Națională a Bibliotecarilor și Bibliotecilor Publice din România și Ministerul Culturii și Patrimoniului Național.

Ioana Crihană

■ Alianța Digitală pentru România – platformă colaborativă pro e-incluziune

Luni, 26 martie a.c., a avut loc, la Centrul de Conferințe al Institutului Național de Statistică - INSEE, evenimentul de lansare a Alianței Digitale și a Campaniei Hai pe net! 2012.

În prezența a numeroși demnitari și persoane publice, între care Ministrul Comunicațiilor Răzvan Mustea-Șerban, reprezentantul Comisiei Europene în România, Nicolae Idu, Cristian Alexandrescu (MECTS), Campionul Digital pentru România, Paul-Andre Baran (Director Program Biblionet), Gabriela Bârna (Fundația EOS România), s-au adus în discuție principalele obiective ale Alianței

Digitale, precum și acțiunile concrete în care aceasta este implicată.

La eveniment au fost reprezentate și Filialele ANBPR Brașov, Argeș, Ialomița, Dâmbovița și Galați, participante active la Campania "Hai pe Net!" 2012.

„Era Internetului și a accesului deschis ridică noi provocări atât guvernanților, cât și organizațiilor, fie că vorbim de zona de business sau de cea de dezvoltare comunitară. Din această rațiune, constituirea Alianței Digitale reprezintă un pas necesar pentru acțiuni și programe coerente la nivel național. Prin intermediul centrelor Biblionet și al bibliotecilor

publice din țară, Asociația noastră sprijină obiectivele Alianței aducând mijloacele tehnologice moderne în spațiile de bibliotecă, cât mai aproape de utilizatorul comun”, a declarat Doina Popa, Președintele ANBPR.

Alianța Digitală reprezintă o platformă de tip colaborativ, având ca scop îmbunătățirea competențelor digitale și a gradului de absorbție a noilor tehnologii în rândul populației. Printre semnatarii Alianței se numără reprezentanți guvernamentali, ai societății civile și ai mediului de business.

I. C.

Grantul 2011 – pas cu pas

Întâlnire de lucru ANBPR-IREX pentru planificarea Grantului 2012-2013

În zilele de 20-21 februarie 2012, conducerea ANBPR a avut o întâlnire de lucru cu reprezentanții IREX România pe tema planificării activităților ce urmează a fi derulate de Asociație în viitorul an de grant, 2012-2013.

Problematika abordată a vizat prezentarea ideilor de proiecte și activități propuse spre finanțare, precum și negocierea bugetelor alocate pe fiecare direcție de acțiune.

Preocupată de identificarea unor noi surse de finanțare, precum și de noi oportunități pentru bibliotecile publice, ANBPR a propus IREX continuarea investițiilor în echipamente, licențe și dezvoltarea de competențe în domeniul IT&C.

Cu același prilej, ANBPR și partenerii au trecut în revistă prioritățile majore ale viitorului an de colaborare și au agreat principalele direcții de dezvoltare a ANBPR.

Ioana Crihană

Board-ul ANBPR, în dialog cu reprezentanții finanțatorului

Apariție editorială sub egida Editurii ANBPR

Deschidem seria publicațiilor de specialitate, apărute sub egida Editurii ANBPR, cu o lucrare de excepție, care, prin construcția ei, aduce în discuție trei elemente din a căror integrare rezultă substanța profesiei de bibliotecar: biblioteca zilelor noastre, utilizatorul bibliotecii și managementul serviciilor.

Autorul, Dr. Liviu-Iulian Dediu, este un bibliotecar binecunoscut de profesioniștii domeniului infodocumentar. Prin preocuparea sa permanentă de a schimba în bine serviciile de bibliotecă, de a aduce eficiență și de a construi biblioteca modernă sprijinindu-se pe pilonii ei de bază: bibliotecarii, colecțiile, tehnologia și utilizatorii care au nevoie de această instituție, renumele autorului a depășit granițele propriului loc geografic de manifestare și a fost, este și va fi apreciat de toți cei care vor să se ridice și să-și depășească nivelul actual de pregătire profesională.

Managementul serviciilor pentru utilizatori în bibliotecile contemporane este o lucrare scrisă

de un practician al domeniului. Acest fapt respiră prin toți porii și face ca aspectele teoretice să capete o cu totul altă lumină când formularea are la bază „esența mișcării” - aptitudinile și practica de a fi bibliotecar - în contact cu toate zonele fierbinți ale bibliotecii.

Este prima lucrare autohtonă de management specific bibliotecii de o asemenea anvergură, care este scrisă de un specialist atestat prin studii de doctorat în profesia noastră.

Asociația Națională a Bibliotecarilor și Bibliotecilor Publice din România preia tot ceea ce este mai bun în materie de teorie și practică de bibliotecă și apoi restituie, într-o formă distilată și accesibilă totodată, esența cunoștințelor prin care se poate descoperi calea spre atingerea gradului optim de satisfacție al utilizatorilor.

Aceasta este menirea și rostul nostru în sprijinirea profesiei de bibliotecar.

*Doina Popa,
Președinte ANBPR*

Publicație trimestrială editată de
**Asociația Națională a Bibliotecarilor și
Bibliotecilor Publice din România**

Președinte: Doina Popa

Dr. Liviu-Iulian Dediu – Redactor-șef
livediu@gmail.com

Constantin Bostan – Redactor-șef adjunct
bostan_bib_gtk@yahoo.com

Silvia Nestorescu – Secretar de redacție
silvia_nestorescu@yahoo.co.uk

Colectivul de redacție

Ioana Crihană *ioanacrihana@yahoo.com*

Sorin Burlacu *sorinburlacubz@yahoo.com*

Monica Avram *monavram@yahoo.com*

Ștefan Pleșoianu *stefanradian@yahoo.com*

Claudia Popescu *pclaudia@gmail.com*

Geta Eftimie *gettimie@bvau.ro*

Delia Simcelescu – Corector *bib@aman.ro*

Ileana Rădulescu – Corector *bib@aman.ro*

George Perșa – Grafician

Editor: ANBPR

Str. Dr. Staicovici D. Nicolae, nr. 15, et. 2,

050556, București, Sector 5, România

Tel./Fax: +4021 411 0277

Email: anbr_ro@yahoo.com

Sit-ul ANBPR:

www.anbpr.org.ro

ISSN: 2067-4449